

Xəbər agentlikləri bildiriblər ki, bunu Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Çində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə deyib. Prezident Azərbaycan və Ermənistan arasında aparılan danışıqların davamlı sülhə gətirib çıxaracağına, Cənubi Qafqazda davamlı sabitliyin Türkiyə ilə Rusiyanın qarşılıqlı maraqlarına uyğun olacağına ümid etdiyini bildirib.

Sitatdan aydın görünür ki, Vladimir Putin ağıllı və sanbalını gözləyən dövlət başçısı olsaydı, bu sözlər ona deyilməzdi. Kimsə Putinə sual verə bilər ki, Azərbaycanla Ermənistanla nə verib ala bilmərsən? Hər ikisi müstəqil dövlətdir, öz ərazisindən necə istifadə edə bilər. Zəngəzur dəhlizinin sənə nə dəxli, ərazi Ermənistanın, yol Azərbaycanın. Necə razılaşdıqlarının sənə hansı aidiyyəti var? Başqa ölkələrə ağılıq etmək ixtiyarını kim sənə verir? Ölkələrin əhalisini yüz illərlə qırıb-çatdıqınız, ərazilərinə yiyələndiyiniz, yeraltı, yerüstü sərvətlərini çalıb-çapdıqınız, tarixini və mədəniyyətini məhv etdiyiniz bəs etməzmi?

Artıq bütün ölkələr hər yerdə Rusiyanın barbar işğalına "yox" deyir, hətta xalqlar ələrinə silah alıb ona qarşı çıxırlar. Qərbdə, Qarabağın işğaldan azad edilməsi bunlara dərs olmadı. Xoşməramlı adı ilə, ancaq bəd niyyətlə gəldikləri üçün Azərbaycandan xalqın nifrəti ilə qovuldular, amma siçovul kimi yenə soxulmağa "deşik" axtarırlar.

Yuxarıdakı suallara cavab verməli olan Rusiya rəhbərliyi irticaçı əməllərindən yenə də əl çəkmək istəmir. Bunlar göstərir ki,

Rusiya əl-ayağını Cənubi Qafqazdan yığıdırmalıdır

"Azərbaycan və Ermənistan arasında aparılan danışıqlar Cənubi Qafqazda davamlı sülhə gətirib çıxaracaq"

tında saxladığı başqırdlar, tatarlar, çeçenlər, udmurtlar, çuvaşlar, inquşlar, marilər, tuvinlər və s. xırda xalqlar da gözləyirlər. Təbii ki, yüz illərdir ki, onlar da azad yaşamaq, öz talelərini özləri müəyyən etmək istəyirlər. İndi onlar da əlverişli məqamın yaxınlaşdığını hiss edir və mübarizəyə başlamağa hazırlaşırırlar. Çin və Yaponiya ilə "yatmış" ərazi mübahisələri də Rusiyanın başı üstündədir. Bir sözlə, dünyanın yarıdan çoxunun bu işğalçı ölkə ilə "çəkilməmiş yarma"sı var. Avropa ölkələri də öz yerində. Rusiya bütün bunları göz önünə götürməlidir. Xatırladaq ki, Pekinlə danışıqlardan sonra məlum olub ki, Putin oradan kor-peşman qayıdıb. Yeni gözləntiləri gözlərində qalıb. Yeganə "nəticə" vizasız rejim olub. Bu isə maliyyə böhranından çıxış yolu deyil, o qədər də əhəmiyyəti olmayan sadəcə formal bir addımdır.

Bu vəziyyət bir daha göstərdi ki, prezident Vladimir Putinin və komandasının da-

"çix" deməklə donuz darıdan çıxan deyil. Donuza "çix" deyən də var, ancaq çıxmır ki, çıxmır. İrəvanda Putini nə qədər təhqir etsələr, portretlərini ayaqlayıb yandırdılarsa, Rusiyaya nə qədər "rədd ol" dedilsə, etiraz aksiyaları keçirdilsə padoş sifətlərinə kar etmədi.

Əlbəttə, Prezident Ərdoğanın sözlərindəki dərin mənanı anlasaydı, onda Rusiya prezidenti əl-ayağını yığıdırıb öz yuvasına çəkilsə, aralıqlara fitnə-fəsad yaymazdı. Ancaq təhqirlərə belə əhəmiyyət verməyib başqasının torpağını zəbt etmək iştahı canlarından çıxmaq bilmir.

"Cənubi Qafqazda davamlı sabitliyin Türkiyə ilə Rusiyanın qarşılıqlı maraqlarına uyğun olacağı" ifadəsində Prezident Ərdoğan Rusiyaya öz yerini göstərir. Diplomatik dillə xəbərdarlıq edir ki, indi Rusiya bölgədə heç kimdir, Azərbaycanla Ermənistanın işinə qarışmasın, özləri öz problemlərini həll etməyin öhdəsindən lazımcına gəlinlər. Görək prezident Putin nə reaksiya verəcək?

Ancaq hegemonluq iyi hələ burnunda qaldığı üçün çətin ki, yıxılmaqda olan çürük imperiyanın rəhbəri düz yola gələ. Hazırda Rusiyanın çabalamasından, Azərbaycan əleyhinə informasiya kampaniyası təşkil et-

məsindən açıq hiss olunur ki, ona deyilənlərdən düzgün nəticə çıxarmayıb. Şayət, hərbi yola əl atarsa həm Azərbaycan, həm də Ermənistan Türkiyənin yanında səf tutacaqlar. Buna artıq heç bir şübhə yeri yoxdur. Hələ digərləri də var. Onda o meydan-da Rusiyanın biabırçı məğlubiyyəti qaçıl-

maz olacaq. Ancaq Rusiya Türkiyənin qarşısında at oynatmağa cürət etməz. O, türkün gücünü çox görüb. Yaxasını Ukraynanın əllərindən qopara bilməyən işğalçı Kreml başqalarına yalnız hart-hurt edə bilər, ondan o yana keçməyə ürk eləməz. Çünki onun büdrəməsini daxildə qapaz al-

yaz siyasəti Rusiyanı daha çıxılmaz bataqlığa sürüyür. İqtisadi sanksiyalar onu heydən salır. Bank sektorunda iflic vəziyyət, beynəlxalq aləmdə təcrid və "strateji tərəfdaş" sayılan Çindən belə maliyyə dəstəyi ala bilməmək Kreml üçün biabırçı uğursuzluqdur. Belə görünür ki, Moskvanın artıq nə Qərbdə, nə Cənubda, nə də Şərqdə real dayağı qalıb. Yalnız öz başının hayında olan İran mollaları qalıb. Heç kəs Rusiyaya kömək etmək istəmir. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitində bu həqiqət özünü çılpaqlığı ilə göstərib.

Prezident Ərdoğanın söylədiyi bir neçə cümlədə bu fikirlərin hamısı öz yerini tutur. Bunlar əslində işğal həvəskarı olan Rusiya-ya acı xəbərdarlıqdır. Kremlin axmaq ideoloqları heç olmasa bunu başa düşsələr ağalarına vəziyyətdən çıxış yolu arayardılar. Yoxsa bir ayağı burada, o biri gorda olanın başqalarına tələ qurması əsl müxənnətlilikdir. Yüz illərdir ki, kiçik və məzlum xalqlara və millətlərə cəlladlıq edən Rusiya nəhayət, zülm yolunun sonuna çatıb. İrəlində isə işıqlı yol görünür. Ömürboyu baş kəsməklə məşğul olan cəlladın çıxış yolu isə yalnız bir olur: Bədəlini ödəmək!

Vəli İlyasov